

Σ
U
M
M
A
Я
I
A

I
U
Я
I
D
I
C
A

S
U
M
M
A
R
I
A

I
U
R
I
D
I
C
A

PARLAMENDIINFO KESKUS

1/2006

Valik ülevaateid
välisajakirjanduses
ilmunud artiklitest.
Uued raamatud Eesti
Rahvusraamatukogus

<http://www.nlib.ee/2918>

SISUKORD

MEDIATSIOONIST AVALIKUS SEKTORIS _____	3
Lars Schäfer Mediation im öffentlichen Bereich braucht gesetzliche Regeln	
RAHVA OSALEMISEST RIIKLIKE OTSUSTE TEGEMISEL RAHVAHÄÄLETUSE KAUDU _____	4
Markku Suksi Kansan suora osallistuminen kansalliseen päätöksentekoon kansanäänestyksen kautta	
EUROOPA LIIDU ÕIGUSAKTIDE UUS SÜSTEEM _____	5
Koen Lenaerts, Marlies Desomer Towards a hierarchy of legal acts in the European Union? Simplification of legal instruments and procedures	
“KASUTUSKÕLBLIKUD” SEADUSED HOLLANDI ÕIGUSES _____	6
Bärbel Dorbeck-Jung “Brauchbare” Gesetzgebung in der aktuellen niederländischen Gesetzgebungspolitik	
ELUKAASLASTE VARALISED SUHTED _____	7
Simone Wong The Human Rights Act 1998 and the shared home: issues for cohabitants	
KÕRGHARIDUSE VÕRDSETEL ALUSTEL OMANDAMISE ÕIGUSEST EL-i RIIKIDES _____	8
Gareth Davies Higher education, equal access, and residence conditions: does EU law allow member states to charge higher fees to students not previously resident?	
EUROOPA KOHUS JA EUROOPA LIIDU KODAKONDSUS _____	9
James D Mather The Court of Justice and the Union citizen	
EUROOPA LIIDU LAIENEMISE MÕJU EUROOPA MAJANDUS- JA RAHALIIDULE _____	10
Frederic Allemand The impact of the EU enlargement on Economic and Monetary Union: what lessons can be learnt from the differentiated integration mechanisms in an enlarged Europe?	
RAHVUSRAAMATUKOGU UUDISED _____	11
Bibliographia Iuridica Estonica on täienenud	
VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES _____	12
UUED ÕIGUSRAAMATUD EESTI RAHVUSRAAMATUKOGUS _____	20

Summaria Iuridica võrguväljaanne: www.nlib.ee/2918

Kirjandusnimestikud koostanud Karmen Linask ja Maia Ruttu, ülevaated kirjutanud Karmen Linask, Tiia Melts, Õnne Mets, Katrin Ordlik, Maria Palts ja Kristiina Volt.

Väljaande koostanud Karmen Linask, keeleliselt toimetanud Gerli Eero

Ettepanekud ja kommentaarid: karmen@nlib.ee

MEDIATSIOONIST AVALIKUS SEKTORIS

Lars Schäfer

Mediation im öffentlichen Bereich braucht gesetzliche Regeln

Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2006) Nr. 1, S. 39-45.

Mediatsiooni defineeritakse kui vabatahtlikku ja avatud lahendustega menetlust, mille puhul probleemiga seotud osapooled püüavad neutraalse kolmanda isiku juhtimisel kokkuleppeni jõuda. Kuigi vastava väljaõppe saanud lepitajate hulk pidevalt suureneb, jääb sel viisil lahendatud konfliktide arv siiski veel üsna tagasihoidlikuks. Mediatsiooni kasutatakse üha sagedamini perekonnaõiguses, nt. lahutuste menetlemisel ja majandusõiguses, nt. ettevõtetevaheliste tüliküsimuste lahendamisel ning tihti jõutakse positiivse tulemuseni. Samas on aga Saksamaal avalikus sektoris toimunud kokkuleppemenetlused olnud üsnagi vastuolulised ning ei saa rääkida ühtselt väljakujunenud meetodist. Pigem on need olnud püüded leida võimalik tasakaal majanduslike ja ökoloogiliste huvide vahel, kui pidada silmas Frankfurdi lennujaama väljaehitamist või Berliini "suurlennujaama" rajamist.

Varem kasutusel olnud mõiste "keskkonnamediatsioon" võeti üle Ameerika Ühendriikidest (*environmental mediation*). Keskkonnaalaste kokkulepete saavutamine on vajalik kavandatavate suurprojektide puhul nagu ümberehitused, tööstushoonete, maanteed ja lennujaamade rajamine. Erinevalt mediatsioonist teistes valdkondades ei ole keskkonnaprobleemide lahendamisel tegemist vaid kahe osapoolega, lisaks leiavad need konfliktid avalikkuses laiemat kõlapinda. Kuna keskkonnamediatsiooni tulemuseks pole üksnes ökoloogiliste probleemide lahendamine, olekski see mõiste sisuliselt täpsem mõistest "mediatsioon avalikus sektoris". Üha rohkem on hakatud rääkima siiani reguleerimata menetluse normeerimisest.

Artikkel annab ülevaate mediatsiooni praegusest staatusest Saksamaal ja Austrias.

Kuigi Saksamaal on mediatsiooni eduka rakendamise kohta avalikus sektoris suhteliselt vähe näiteid, on Saksamaa koos Austriaga teiste Euroopa Liidu (EL) riikide hulgas esireas selle konfliktilahendusmeetodi tuntuse poolest. Austrias mainitakse mediatsiooni alates 2000. aastast keskkonnakõlblikkuse kontrolli seaduses (*Gesetz über Umweltverträglichkeitsprüfung*). Lisaks on Austria esimene riik ELis, kes ka tsiviilõigus-mediatsiooniseadusega (*Zivilrechts-Mediationgesetz*) reguleerib mediaatori õigused ja kohustused. Saksamaal pole mediatsiooni seadustamiseni veel jõutud. Küll aga on liidumaade tasandil ette nähtud avaklausel tsiviilõigusliku konflikti kohustuslikuks kohtuväliseks lahendamiseks, kui vaidlusaluse eseme väärtus ei ületa 750 €. Seda reguleeringut on 8 liidumaad vastava seaduse vastuvõtmisega ka juba rakendanud.

Autor analüüsib võrdlevalt kaht mediatsiooniprotsessi, Frankfurdi lennujaama väljaehitamist ja Berliini rahvusvahelise lennujaama rajamist ning püüab praktiliste kogemuste analüüsi toel jõuda selgusele mediatsiooni kui vahendi ühiskondlikus aktsepteeritavuses, tõhususes, optimaalsuses ja perspektiivikuses.

Mediatsioon avalikus sektoris nõuab täiel määral avatust ja avalikustamist. Ainult see saab olla garantiiks, et objekti tellija ja administratsiooni käes olev informatsioon jõuab kõigi nendeni, keda kavandatav projekt puudutab ning vaid sel viisil saavad ka nemad lahenduse väljatöötamisel olla protsessi täieõiguslikud osapooled. Samas ei tohiks avatus ja läbipaistvus üle kasvada struktuurituseks ja suvalisuseks, mistõttu on vajalik mediatsiooniprotsessi seaduslik reguleering. Lisaks peab autor oluliseks tingimuste sätestamist, mis muudaks mediatsiooni teatud objektide kavandamisel kohustuslikuks.

Refereerinud Tiia Melts

RAHVA OSALEMISEST RIIKLIKE OTSUSTE TEGEMISEL RAHVAHÄÄLETUSE KAUDU

Markku Suksi

Kansan suora osallistuminen kansalliseen päätöksentekoon kansanäänestyksen kautta

Lakimies (2005) Nr. 7-8, lk. 1120-1139.

Artikli autor käsitleb rahva osalemise võimalusi riiklike otsuste tegemisel, seda just rahvahääletuse kaudu. Autori arvates on otsustusprotsessis osalemine poliitiline õigus ja rahvahääletus on võimaluseks seda õigust teostada. Pärast 20. sajandi algust, kui parlamendivalimised olid Euroopas, sh ka Soomes saanud üheks rahva otsustusprotsessis osalemise mehhanismiks, hakati põhiseadustesse kirja panema ka osalemise teisi võimalusi, nende seas rahvahääletuse läbiviimist. See tendents jätkus ka peale Teist maailmasõda. Endiselt on valimistel osalemine kodanike peamiseks võimaluseks otsustusprotsessis kaasa rääkida. Paljude riikide põhiseadustes on öeldud, et rahvas osaleb riigivõimu teostamisel vahetult või valitud esindajate vahendusel.

Soome põhiseaduse muutmisel aastal 2000 pöörati tähelepanu ka rahvahääletust puudutavate sätete muutmisele ja arendamisele.

Autor käsitleb artiklis rahvahääletuse erinevaid variante ja selgitab, kuidas Soome rahvahääletuse süsteem on arenenud ja milline see on *de lege data* (kehtiva seaduse seisukohalt).

Rahvahääletust võib iseloomustada erinevate terminoloogiliste kategooriatega. Rahvahääletus võib olla kas *kohustuslik* või *vabatahtlik*. Kui põhiseaduses on sätestatud, et mingi otsuse tegemiseks tuleb korraldada rahvahääletus, siis on tegemist kohustusliku rahvahääletusega. Vabatahtlikuks loetakse sellist rahvahääletust, kus otsuse tegemise algatuse õigus kuulub parlamendi vähemusele või presidendile. Soome põhiseaduse § 53 järgi on nõuandev rahvahääletus vabatahtlik. Rahvahääletuse tulemus võib olla kas *otsustav* või *siduv* ja tavaliselt kaasneb sellega õigusnormi muutmine, näiteks põhiseaduse muudatuste heakskiitmine. Kui rahvahääletuse tulemus ei ole otsustav või siduv, vaid asja lõplikuks otsustamiseks on vaja parlamendi otsust, siis on tegemist nõuandva rahvahääletusega.

Rahvahääletuse institutsioon võib olla kas *seadusega reguleeritud* või *reguleerimata*.

Rahva initsiatiiv rahvahääletuse algatamisel võib olla kas *aktiivne* või *passiivne*. Aktiivne initsiatiiv tähendab allkirjade kogumist rahvahääletuse algatamise toetuseks, seda võivad korraldada nii alles äsja tekkinud rühmitused või varem olemasolevad poliitilised jõud ja liikumised. Kui küsimus pannakse rahvahääletusele ilma rahvapoolse initsiatiivita ja rahvas ei saa hääletuse korraldamises kaasa rääkida, siis on tegemist passiivse rahvahääletusega.

Rahvahääletuse mehhanismid võivad olla eri maades erinevad ja neid võib võrrelda valimissüsteemide erinevustega. Probleemiks ongi, kui suurel määral võib rahvas riiklikku otsustusprotsessi sekkuda. Paljude maade põhiseadustes on sätestatud, et põhiseaduse muutmine on küsimus, mida otsustatakse rahvahääletusega.

Rahvahääletust sisaldavad sätted lisandusid 1990-ndate aastate alguses mitmete riikide põhiseadustesse. Artikli autor tutvustab rahvahääletuse korraldamise sagedust ja nende tulemusi erinevates Euroopa riikides.

Pikemalt tutvustatakse rahvahääletusinstituutsiooni ajaloolist arengut Soomes. Uues põhiseaduses reguleerib rahvahääletust paragrahv 53, mis ütleb, et nõuandvat rahvahääletust reguleeritakse eraldi seadusega. Sellise nõuandva hääletuse eelduseks on aga asjaolu, et seaduseelnõu toetab parlamendi enamus. Autori arvates on probleemiks ka see, et küsimus pannakse rahvahääletusele, kui parlament on tunnistanud selle "tähtsaks" ja "huvipakkuvaks".

Et rahvahääletus omaks laiemat kõlapinda, tuleks see autori arvates muuta nõuandvast rahvahääletusest otsustavaks. Ta soovib põhiseaduse muutmist, et täpsustada, millal ja mis küsimustes rahvahääletust korraldada (täpsemalt - mida ei või rahvahääletusele panna) ning kuidas selle tulemusi rakendada. Sellised muutused aitaksid kaasa rahva osalemisele riiklike otsuste tegemisel.

Refereerinud Katrin Ordlik

EUROOPA LIIDU ÕIGUSAKTIDE UUS SÜSTEEM

Koen Lenaerts, Marlies Desomer

Towards a hierarchy of legal acts in the European Union? Simplification of legal instruments and procedures

European Law Journal. Vol. 11 (2005) no. 6, p. 744-765.

Laekeni deklaratsiooniga (vastu võetud 15.12.2001) püstitati eesmärk lihtsustada Euroopa Liidu (EL) akte ja nende menetlust. Õigusaktid klassifitseeritakse mitte nende rahvusliku õiguskorda mõjutamise määra, vaid vastuvõtmisprotseduuride ja poliitilise kaalu järgi.

Uurides ELi praeguse aktide süsteemi (kaotatud) loogikat, tõdetakse, et esiteks on ELi õigusaktide rahvuslikele õigussüsteemidele sarnane hierarhia veel puudulik. Valik määruse, direktiivi või otsuse kasuks ei näita vastuvõetud akti seadusandlikku või täidesaatvat iseloomu. Teiseks paneb aktide paljusus (15 erinevat tüüpi akte ELi põhilepingutes ja veel mõned väljaspool ELi lepingut) proovile ELi tegevuse ühtsuse, vähendab selle läbipaistvust ning seeläbi ka demokraatliku kontrolli võimalusi.

Aktide arvu vähendamise ja ümbernimetamisega tegelenud Euroopa Tulevikukonventi 9. töögrupi töötulemusi – Euroopa seadusi (*European laws*), Euroopa raamseadusi (*European framework laws*), Euroopa määrusi, otsuseid, soovitusi, arvamusi – käsitletakse artiklis nende vastuvõtmise ja seadusandliku/täidesaatva iseloomu eristamise aspektidest. Kuna põhiseaduse lepingu järgi tekib ELi Nõukogul põhimõtteliselt õigus ise vastu võtta Euroopa seadusi ja raamseadusi (konsulteerides Euroopa Parlamendiga), on tulemuseks demokraatiadefitsiidi süvenemine. Euroopa määruste ja otsuste puhul, mis moodustavad mitteseadusandlike aktide (*non-legislative acts*) kategooria, on lihtsustamine kahjustanud liikmesriikide õiguse mõjutamise arusaadavust – akti mõju teadasaamiseks tuleb tutvuda tekstiga. Samas võimaldab seadusandluse delegeerimismehhanism aktide mitteoluliste sätete kiiremat täiendamist või muutmist Euroopa Parlamendi ja Nõukogu järelevalve all.

Uute aspektidena aktide *sensu stricto* (täpses mõttes) rakendamisel tuuakse põhiseaduse lepingus välja komitoloogia-otsuste langetamine Euroopa seadustena, ELi Nõukogupoolse ühehäälese otsustamise asemel (erisustega ühises välis- ja julgeolekupoliitikas) kaasatakse otsustusprotsessi ka Euroopa Parlament. Samas ei mainita agentuuride rolli ELi poliitika rakendamisel. Mittesiduvatele ja mittestandardsetele aktidele – soovitudele ja arvamustele – heidetakse ette läbipaistmatust vastuvõtmisprotseduuri ja akti iseloomu suhtes.

Põhiseaduse leping toob erisätena välja õigusaktide ja nende menetluse kohaldatavuse eri valdkondades – ühine välis- ja julgeolekupoliitika, ühine kaitsepoliitika, vabaduse, turvalisuse ja õigusega seotud temaatika ning liikmesriikidevaheline solidaarsus terrorirünnakute, looduslike või inimtegevuse tulemusel toimunud katastroofide puhul. Subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse sätete tutvustamisel peatatakse põhiseaduse lepingus põgusalt ka töögruppide toetuseta jäänud ettepanekutel. Pikemalt peatatakse õigusaktide reformimise ja Euroopa Kohtusse kaebuse esitamise seostel:

- 1) üksiktaotleja kohtu ette astumise kriteeriumid vastavad uuele aktide jaotusele – üksikisik võib vaidlustada Liidu kohtuniku ees mitteseadusandlike akte, mis ei too kaasa rakendusmeetmeid. Riiklike rakendusmeetmete olemasolul on võimalus pöörduda liikmesriigi kohtuniku poole, kes võib Euroopa meetmes kahtlemisel pöörduda eelotsuse küsimisega Euroopa Kohtu poole. Euroopa seadusandlike aktide – Euroopa seaduste ja raamseaduste – otsene vaidlustamine on sellega välistatud;
- 2) tegevuste tühistamise õiguspärasuse kontrollimise õiguse jaotus Euroopa Kohtu ja esimese astme kohtu vahel, mida on taotlenud liikmesriigid alates 1. juunist 2004, tugineb samuti seadusandlike ja mitteseadusandlike aktide jaotusele – Euroopa Kohus tegeleb liikmesriikide poolt esitatud Euroopa seaduste ja raamseaduste tühistamistaotlustega, praegune esimese astme kohus hakkab käsitlema liikmesriikide kaebusi Euroopa (delegeeritud) määruste ja otsuste kohta.

Autorid usuvad, et konflikt eri tüüpi õigusaktide vahel, mille tegelik õiguslik alus on sätestatud põhiseaduse lepingus, jääb tõenäoliselt tõlgendusküsimuseks, erinevad õiguslikud alused jäävad paralleelselt eksisteerima. Artikli autorid oletavad, et põhiseaduse lepingu autorid ei soovinud lepingusse kaasata vastukäivaid sätteid, mistõttu seda küsimust, nagu ka hierarhiaküsimust vaevalt üldse tõstatatakse.

Refereerinud Õnne Mets

“KASUTUSKÕLBLIKUD” SEADUSED HOLLANDI ÕIGUSES

Bärbel Dorbeck-Jung

“Brauchbare” Gesetzgebung in der aktuellen niederländischen Gesetzgebungspolitik

Zeitschrift für Gesetzgebung (2005) Nr. 4, S. 342-358.

Hollandi praegune kristlik-liberaalne valitsus tunnistab oma reformiprogrammides vajadust parandada suhteid kodanike ja riigi vahel. Õigusloomes tähendaks see eelkõige nn regulatsioonisurve ja regulatsioonide arvukuse piiramist, mis ei avalduks 1980. aastal käivitunud ja senini edutu dereguleerimisdiskussiooni intensiivistamises, vaid võimaluste otsimises jagada ümber riigi ja kodanike vastutus avalike huvide tagamisel. Kodanik kannab primaarsena vastutust ja lahendab ise ühiskondlikke probleeme – sellelt seisukohalt on eneseregulatsioon õigusloomeprotsessis edaspidi eriti oluliseks instrumendiks. Oluline on siinkohal välja tuua asjaolu, et eraviisilise iseregulatsiooni suurenedes kahaneb riiklik regulatsioon. Täna reformiprogrammi eesmärgiks on kodanike tegevusvabaduse struktuurne laiendamine, mida kavatakse saavutada riigi ja kodanike suhete reguleerimise abil.

Vastutuse ümberjagamine ja iseregulatsiooni tugevdamine on seatud reformide eesmärgiks ka Saksamaal ja teistes Euroopa riikides. Teiste riikide ideed ja kogemused võivad laiemat huvi pakkuda, seega käsitleb artikkel põhjalikult aktuaalseid arenguid Hollandi õigusloomes. Raskuspunktiks on võetud justiitsminister Donneri 2004. aasta aprillis parlamendile esitatud valitsusprogramm “Kasutuskõlblik õiguskord”, mis sisaldab tulevikku suunatud õiguskorra- ja seadusloomealaseid kontseptsioone. Justiitsminister toob välja kasutute seaduste probleemi ning näeb olukorra parandamiseks võimalusi alternatiivsetes regulatsioonimudelites. Artikkel ei piirdu mitte ainult programmi sisu edastamisega, vaid vaatleb selles kirjeldatud abinõusid ning analüüsib nende tugevaid ja nõrku külgi.

Kuna Hollandis on kombeks poliitilised programmid pealkirjastada, selgitatakse lähemalt pealkirja tähendust. “Kasutuskõlblik” seadus loob kindla ja selge raami kodaniku ning riigi suhetele, olles samas suunatud programmi eesmärgile: vähendada kasutuid, ebaõiglasi, vastuolulisi ja liigseid riiklikke regulatsioone. Kasutu on seadus, mis jääb jalgu tehnoloogilisele

arengule; ebaõiglane on seadus, mis pole või on vaid osaliselt kohaldatav ehk mille aluseks olev norm ei ole kooskõlas normiteadvusega; vastuoluline on seadus, mis üht ja sama objekti reguleerides võib minna vastuollu erinevate huvidega (nt. töö- ja keskkonnakaitse ettevõttes); üleliigne on seadus, mille eesmärk on saavutatav ka mõnel teisel viisil.

Pikemalt peatutakse kasutuskõlbliku õigusloome alustel. Minister on seisukohal, et tänased kodanikud on vastutustundelisemad ja ettevõtted näevad üha rohkem puutepunkte era- ja avalike huvide vahel ning on valmis kandma vastutust avalike huvide tagamisel. Suureks eeliseks on infotehnoloogiline areng, mis võimaldab paremat juurdepääsu informatsioonile. Samas on ka selge, et vastutuse jagamine avalike ülesannete täitmisel tuleb põhjalikult läbi mõelda ja vaagida riskide vältimist. Justiitsminister järeldeb oma programmis, et kasutuskõplik seadusloome nõuab teatud põhiseaduslike printsiipide muutmist, olemasolevate seaduste parandamist ning rakendamis- ja sanktsioonisüsteemi muutmist.

Valitsusprogramm kirjeldab kümmet alternatiivi – reguleerimismudelit, millelt võiks lähtuda kasutuskõplik õiguskord ning mis leiavad artiklis põhjalikku käsitlemist, nagu nt. ettenägelikkuskohustuse määratlemine; kokkulepped kodanike ja ühiskondlike ettevõtete vahel avalik-õiguslike kvaliteedimääruste asemel; alternatiivsed järelevalvevahendid; haldusõiguslikud sanktsioonid kriminaalõiguslike asemel; üldiste vastutuseeskirjade kehtestamine konkreetsete toimumisjuhiste asemel.

2004. aasta suvel avaldati Justiitsministeeriumi poolt tellitud, Hollandi seadusandluse ulatust ja kasvu puudutava uurimuse tulemused. Nende järgi on umbes 16% Hollandi seadustest Euroopa päritolu. Selle arvu tõesuses kaheldakse aga tugevalt, sest senini oli erinevate uurimuste järgi peetud Euroopa mõjude suuruseks Hollandi seadusandluses rohkem kui 60%. Kuigi teadlased on veenvalt põhjendanud selliste hinnangute vaieldavust, on justiitsminister siiski pidanud vajalikuks Euroopa seadusandluse mõjude väljaselgitamiseks uue uurimuse tellimist.

Oma Euroopa Liidu eesistumisaja jooksul 2004. aasta II poolaastal toetas Hollandi valitsus jõuliselt programmi *Better Regulation*. Hollandi eesmärgiks on kaasa aidata Euroopa institutsioonide seadusandluse administratiivkulude vähendamisele, millega Hollandis alustati 2003. aastal.

Artikkel annab ka põgusa ülevaate Hollandi valitsuse erinevatest projektidest riikliku regulatsioonisurve uurimisel, samuti 1980., 1991. ja 2000. aasta erinevatest programmidest ja nende eesmärkidest õigusloome vallas. Et programm “Kasutuskõplik õiguskord” on tihedalt seotud eelnevatega, teeb autor programmi kriitilise pilguga analüüsid järelduse, et Hollandi valitsus on eelnevatest dereguleerimiskatsetest õppust võtnud ning deregulatsioon ei seisne mitte ainult seaduslike reguleeringute vähendamises. Programm näitab selgelt Hollandi traditsiooni, mille puhul poliitilised ja haldusprogrammid toetuvad pigem praktilis-pragmaatilistele argumentidele kui põhimõttelistele kaalutlustele. Nimetatud programm rõhutab õiguse korra- ja kaitsefunktsiooni, kuid jätab tähelepanuta õiguse nn konstruktiivse rolli ühiskondliku ja tehnoloogilise arengu võimaldamisel ja ergutamisel (soodustamisel).

Refereerinud Tiia Melts

ELUKAASLASTE VARALISED SUHTED

Simone Wong

The Human Rights Act 1998 and the shared home: issues for cohabitants

Journal of Social Welfare and Family Law. Vol. 27 (2005) no. 3-4, p. 265-279.

Detsembris 2005 jõustus Suurbritannias nn partnerlusseadus (Civil Partnership Act 2004, edaspidi CPA), mis annab samasoolistele paaridele õiguse oma kooselu registreerida ja seadustab abikaasadega analoogsed õigused ja kohustused, sealhulgas varalised õigused ja kohustused. Kahjuks puudub regulatsioon vastassoost elukaaslaste varaliste suhete määratlemiseks. Artikkel arutleb, millisel määral saaksid vastassoost elukaaslased oma varalisi õigusi kaitsta, lähtudes Euroopa Inimõiguste Konventsioonist ja inimõiguste seadusest (Human Rights Act 1998). Arutletakse, millistel alustel saaks elukaaslaste eluasemega seotud varalist nõuet esitada.

Euroopa Inimõiguste Konventsioon reguleerib riigi ja indiviidi suhteid, tekib küsimus, kas konventsiooni saaks kasutada ka isikutevaheliste vaidluste korral.

Kuna CPA reguleerib vaid samasoolist inimeste registreeritud suhteid, tuleb vabaabielus olevate isikute finants- ja varaliste suhete osas kohaldada muid norme, arutletakse, milliseid norme saaks kohus tekkinud vaidluste korral kohaldada ja kas sealhulgas tuleks kõne alla inimõiguste seaduse kohaldamine.

Suurbritannia valitsus on arutanud CPA laiendamist ka vastassoost paaridele, kuid ei ole seda vajalikuks pidanud kahel põhjusel. Samasoolistel puudus seni täielikult võimalus oma varalisi suhteid reguleerida, neil puudub võimalus abielluda ja nende suhe on seetõttu seaduse silmis nähtamatu. Vastassoolistel on aga igal ajal võimalus abielluda ja sellega oma varalised suhted fikseerida, neile ei ole vaja eraldi seaduslikku kaitset. Vastassoolistel puhul toetatakse valikuvabaduse ja autonoomia põhimõttele. Käsitletakse mitmeid kohtulahendeid ja tõdetakse, et võrdsuse tagamine ei tähenda vabaabielus olevate inimeste kohtlemist sarnaselt abieluinimestega.

Kokkuvõttes jõutakse järeldusele, et vastassoost elukaaslaste suhtes abieluinimestele kohaldatavad sarnased normid puuduvad ja analoogia kohaldamine ei ole sugugi kerge. Väljapääsuks võib olla vaid Euroopa Nõukogu liikmesriikide vahel konsensuse saavutamine, mis võiks mõjutada Euroopa Inimõiguste Kohtu suhtumist vastavates kaasustes, nagu juhtus samasoolist diskrimineerimise asjus ja mis tooks omakorda kaasa muutused riigi tasemel.

Refereerinud Karmen Linask

KÕRGHARIDUSE VÕRDSETEL ALUSTEL OMANDAMISE ÕIGUSEST EL-i RIIKIDES

Gareth Davies

Higher education, equal access, and residence conditions: does EU law allow member states to charge higher fees to students not previously resident?

Maastricht Journal of European and Comparative Law. Vol. 12 (2005) no. 3, p. 227-240.

Artikkel käsitleb teistest liikmesriikidest pärit tudengite võrdset maksustamist kõrghariduse omandamisel. On teada, et õppemaksude osas toetavad Euroopa Liidu (EL) riikide valitsused suurel määral oma riigi üliõpilasi. Artikkel käsitleb selliste toetuste piiramist, et tagada vaba liikumise põhimõte ka selles valdkonnas. Tuues välja võrdse õppemaksumäära positiivsed sotsiaalsed efektid, leiab autor, et võrdne maksupoliitika võib endaga kaasa tuua ka teatud moraalseid ja majanduslikke riske.

Eeldatakse, et ELi liikmesriigid ja nende kõrgharidust andvad institutsioonid on kohustatud kõigile ELi tudengitele kehtestama ühesuguse õppemaksu. Samas on selle nõude efekt väike. Õppemaks on vaid murdosa kuludest, mida liikmesriik rahaliselt toetab.

Artikkel jaguneb kolmeks osaks. Esimene osa käsitleb ühtsete õppemaksude kehtestamise õiguslikke aluseid. Oluline on Euroopa Kohtu *Gravier* i lahend; juhtum, mille puhul prantsuse õpilane pidi maksma Belgia kutsekoolis õppemaksu, mida Belgia õpilased ei maksnud. ELi

lepingu art. 12 keelab rahvusliku diskrimineerimise, sellest tulenevalt peavad välistudengitele kehtima võrdsed tingimused ka õppemaksu osas. Euroopa Kohtu nimetatud otsust kajastab Euroopa Nõukogu direktiiv 93/96/EMÜ õpilaste õiguse kohta teises liikmesriigis elada, mille artikkel 1 sätestab direktiivi ühe eesmärgina tagada kutseõppe diskrimineerimiseta kättesaadavuse teises liikmesriigis.

Teiseks käsitletakse mittediskrimineerimise põhimõtet. Kui erineva õppemaksu kehtestamine eri rahvusest tudengitele ja teiste ELi riikide tudengitele on keelatud, siis keerulisemaks läheb olukord, kui õppemaks on kehtestatud vastavalt õpilase residentsusele. Tekib küsimus, kas sellist tegevust võib käsitleda kaudse diskrimineerimisena. Samuti vaadeldakse stipendiumide andmise küsimust mitme kohtulahendi näitel.

Hoolimata sellest, et õppekulude sidumine residentsusega võib olla õigustatud, võib see kahjulikult mõjutada vaba liikumise põhimõtte rakendamist. Kui tudeng peab välismaal kõik õppimisega seotud kulud ise kandma, suurenevad väljaminekud ja tudengi välismaale õppima minemise võimalus võib olla piiratud.

Artikli kolmas osa käsitleb õppimisega seotud kulude poliitikat laiemas valguses, kõrvale jäetakse tudengi ja riigi vahelised suhted. Kuna paljud riigid seovad õpingute toetamise residentsusega, võiks olla välistudengitele lahenduseks võimalus taotleda õppetoetust riigist, kust nad tulevad, sest kui nad oma riigis õpiksid, saaksid nad samuti riigilt toetust või stipendiumi taotleda. Riigid põhjendavad välismaale õppimaasujate mittetoetamist asjaoluga, et nad ei tea, mis kvaliteediga haridust teiste riikide ülikoolid annavad ja seega ei saa ka tudengeid toetada. Sellist tegevust võib käsitleda ka oma riigis kõrgharidust andvate institutsioonide kaitsmisena.

Autor toob välja õppetasude ühtlustamise mõned negatiivsed aspektid. Esiteks - välisriigi tudengite toetamine suurendab riigi kulusid. Teiseks - ühtse õppemaksu kehtestamisel suunduvad tudengid õppima riiki, kus on kõige suuremad õppetoetused.

Lõpetuseks tuuakse välja ühtse õppemaksu positiivsed aspektid. Ühtse õppemaksu- ja õppetoetuste süsteemiga toetavad rikkamad riigid vaesemaid, sest rikkamates riikides on paremad õppimistingimused ja toetussüsteemid. Vähenevad vaesema riigi koolituskulud ja riik saab tagasi haritud spetsialisti ilma ise selle jaoks erilisi kulutusi tegemata.

Refereerinud Karmen Linask

EUROOPA KOHUS JA EUROOPA LIIDU KODAKONDSUS

James D Mather

The Court of Justice and the Union citizen

European Law Journal. Vol. 11 (2005) no. 6, p. 722-743.

Artikkel keskendub kolmele valdkonnale: Euroopa Liidu (EL) liikmesriikide riigiõigusele ja kodakondsusele, Euroopa Ühenduse (EÜ) asutamislepingu artikli 18 mõjule ja Euroopa kodanike võrdse kohtlemise põhimõttele.

EL kodakondsus kehtestati EÜ asutamislepingu artikli 17 lõikega 1, mis ütleb, et iga isik, kellel on mõne liikmesriigi kodakondsus, on liidu kodanik.

Artikli eesmärgiks on anda kriitiline hinnang Euroopa Kohtu panusele kodakondsust puudutavate sätete tõlgendamisel, tuuakse välja seosed ELi kodakondsuse ja liikmesriigi kodakondsuse vahel ning Euroopa Kohtu tõlgendused selles osas.

Zhu & Chen kohtulahendiga leiti, et ELi iga liikmesriik otsustab ise kodakondsusest ilmajätmise ja selle saamise tingimuste üle, samas ei tohi liikmesriigid kehtestada lisatingimusi põhivabaduste osas (isikute vaba liikumine) juba ELi kodakondsust omavale isikule.

EÜ asutamislepingu artikkel 18 määrab kindlaks ELi kodanike õigused liikmesriikide territooriumil vabalt liikuda ja elada. Käesolevas artiklis vaadeldakse, kuidas liikmesriikide kohtud tõlgendavad asutamislepingu artikli 18 lg-s 1 sätestatud. Suurbritannias puudutasid artikli 18 tõlgendamist *Adamsi* ja *Phulli* kohtuasjad. *Phull*'i kohtuasja puhul abiellusid omavahel Suurbritannia kodakondsusega isik ja India kodakondsusega isik ja leiti, et kuna üks neist on EÜ kodakondsusega isik, siis artikli 18 kohaselt toob see kaasa perekonnaga ühinemise õiguse ja seega laieneb ka abikaasale isikute vaba liikumise põhimõte. Suurbritannia kohtu arvates aga artikkel 18 lg 1 sellist otsest efekti ei oma.

Artiklis püütakse vastata küsimusele, kas asutamislepingu artikli 18 lg 1 saab pidada elamis- ja liikumisõiguse sõltumatuks allikaks. *Vitale* kohtuasjas asus itaallane elama Suurbritanniasse. Leidmata endale sobivat töökohta, nõudis ta Suurbritannias sotsiaaltoetust. Itaallasele saadeti teade, et kuna ta ei oma töökohta Suurbritannias ega otsi ka aktiivselt tööd, peab ta riigist lahkuma. Itaallane vaidlustas selle nõude Suurbritannia kohtus ja toetus asutamislepingu artikli 18 lg-le 1. Inglismaa apellatsioonikohus leidis, et isikute vaba liikumine on piiratud teatud tingimustega, mis on toodud välja asutamislepingus ja teiseses õiguses (direktiivid 90/364 EÜ ja 90/365 EÜ). Seega ei ole artikli 18 lg 1 elamis- ja liikumisõiguse sõltumatu allikas. Samadele järeldustele jõuti ka mitme järgneva kohtuasja puhul.

Artiklis vaadeldakse, kas asutamislepingu artikli 18 lg 1 annab Ühenduse kodanikele isikute liikmesriikide vahel ja liikmesriigi piires ajutise vaba liikumise õiguse (*Bickel & Franz* ja *Kremzov v Austria* kohtuasjad).

Artikli autor uurib ka kohtulahendeid, mis puudutavad isikute võrdset kohtlemist. *Martinez Sala* kohtuasjas püüti leida lahendust küsimusele, kas töötu Hispaania kodanik, kes resideerub Saksamaal, võib nõuda lapsekasvatamise toetust vaid lapsele, kes on Saksa kodakondsusega, või ka lapsele, kes omab elamisluba Saksamaal. Euroopa Kohus otsustas, tuginedes artiklile 12, et vahe tegemine rahvuse põhjal on vastuolus võrdse kohtlemise õigusega, kuid samas määruse 1408/71 EÜ kohaselt saavad toetusi taotleda vaid majanduslikult aktiivsed inimesed (töötajad või FIE-d). Kuna tegemist oli töötuga, siis arvestati kohtulahendi tegemisel õiguse erisättega, mis tulenes määrusest. Kodanike võrdse kohtlemise õigust puudutavad veel *Grzelczyki*, *D'Hoopi* ja *Collinsi* kohtulahendid.

Autor leiab, et kuigi Euroopa Kohus eitab artikli 18 lg 1 otsest mõju, siis Ühenduse kodakondsuse kontekstis langeb mittediskrimineerimise nõue ära, kui puudub majanduslik ja õiguslik alus.

Refereerinud Maria Palts

EUROOPA LIIDU LAIENEMISE MÕJU EUROOPA MAJANDUS- JA RAHALIIDULE

Frederic Allemand

The impact of the EU enlargement on Economic and Monetary Union: what lessons can be learnt from the differentiated integration mechanisms in an enlarged Europe?

European Law Journal. Vol. 11 (2005) no. 5, p. 586-617.

Euroopa Liidu (EL) loosungis *In Varietate Concordia* ("ühinenud erinevustes"), mille Euroopa Parlament 2000. aasta mais vastu võttis, kõlab täna justkui vale noot: praegune poliitiline situatsioon on ilmekaks näiteks selle kohta, milline sügav lõhe Ühenduse tulevikuvõitluse suhtes ELi liikmesriikide seas valitseb.

Jean Monnet on öelnud 1972. aastal toimunud laienemise puhul: *Ühendus on reeglistik, mis on vastu võetud vabatahtlikkuse alusel. Need, kes ei soovi või ei ole suutelised nende reeglitega liituma, välistavad enda kuulumise Ühendusse.* See väide on osaliselt ülekantav olemasolevate ja tulevaste lepingute sõlmimisele: liikmesriigid, kes ei soovi või ei ole võimelised integreerumisega kaasa minema, peavad tunnistama otsustusprotsessis osalemisest kõrvalejäämist.

Käesolev artikkel on jaotatud kolmeks: kõigepealt annab autor ülevaate Euroopa Majandus- ja Rahaliidu (EMU) struktuurist, mille kõige viimaseks astmeks on eurotsoon. Ülevaate aluseks on Euroopa Ühenduse asutamislepingu vastavad artiklid (art. 121, 122, 123), Euroopa Keskpankade Süsteemi (EKPS) põhikirja vastavad artiklid, Euroopa Keskpanka põhikiri (EKP) ning asutamislepingule lisatud protokollid, mis sisaldavad Suurbritannia ja Taaniga seotud eritingimusi.

Edasi analüüsitakse juba põhjalikumalt EMU suutlikkust laienemisega ning uute liikmesriikide integreerimisega toime tulla. Erilist tähelepanu pööratakse uute liikmesriikide ühinemisstrateegiatele ja eurotsooniga liitumise kriteeriumitele. Enne ühinemist ELiga näitas enamik kandidaatriike üles huvi liituda eurotsooniga. Sloveenia ja Malta soovisid ühisrahaga ühineda niipea kui võimalik; Küpros ja Eesti 2007; Ungari, Läti, Leedu ja Slovakkia 2008; Poola ja Tšehhi Vabariik 2009. Enne eurotsooniga ühinemist tuleb riikidel täita teatud kriteeriumid, millel ka peatutakse. Käsitletakse eurotsooniga mitteliitunud ja eurotsooniga liitunud riikide osalemist Euroopa Keskpanka nõukogu töös, sh hääletusõigust.

Artikli viimases osas püüab autor kokku võtta laienemisprotsessi mõju EMU-le, käsitledes integratsiooniprotsessi nelja aspekti. Eurotsooniga mitteliitunud riikidel on liitumisprotsessis sisemine apelleerimisõigus. Liitumisprotsess on avatud ja tõhustatud koostöömehhanismidega. Tõhustatud koostööl on eriline iseloom, selgitatakse, milles see seisneb. Artiklis antakse ka üldine hinnang tõhustatud koostöömehhanismidele.

Refereerinud Kristiina Volt

RAHVUSRAAMATUKOGU UUDISED

Bibliographia Iuridica Estonica on täienenud

Eesti Rahvusraamatukogu loodud õigusbibliograafilisse andmebaasi Bibliographia Iuridica Estonica (BIE) on lisatud aastad 1941-1944. Seni sai kasutada aastatel 1991 ja hiljem ning 1918-1940 ilmunud õiguskirjanduse bibliograafilist andmebaasi.

Täiendused hõlmavad aastatel 1941-1944 Eesti territooriumil ilmunud õigusosalast kirjandust, välismaal ilmunud Eesti juristide kirjutatud või Eesti õigussüsteemi käsitlevat kirjandust. Andmebaas sisaldab raamatuid, ajakirjade, aastaraamatute ja kogumike artikleid.

Osa trükiseid, mis pole osutunud kättesaadavaks, on kirjeldatud kaudselt muu bibliograafilise allika järgi. Kõik kirjed on liigitatud ja märksõnastatud. Otsingut lihtsustavad märksõna-, nime- ja allikaregister.

Aastate 1941-1944 õigusosalane trükitoodang pole kuigi mahukas ja seetõttu on andmebaasi lisatud ka trükis ilmunud NSV Liidu, Eesti NSV ja okupeeritud Ida-aladel kehtinud ametkondlikud väljaanded, riigivõimuorganite käskkirjad, juhendid, määrused, eeskirjad jm. dokumendid.

Andmebaas sisaldab ka informatsiooni allika leidumuse kohta Rahvusraamatukogus või mõnes muus Eesti raamatukogus. Täisteksti olemasolu korral Rahvusraamatukogu lugejatele kättesaadavas sidusandmebaasis on sellekohane märkus kirjele lisatud.

Lisainformatsioon ning ettepanekud ja täiendused: BIE projektijuht Katrin Ordlik, tel. 630 7211, e-post Katrin.Ordlik@nlib.ee

VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES

Tsiviilõigus

Camara-Lapuente, Sergio. Registration of interests as a formality of contracts: comparative remarks on land registers within the frame of European private law // *European Review of Private Law* (2005) nr. 6, lk. 797-839. Maaregistrite erinevatest süsteemidest EL liikmesriikides ja nende mõju Euroopa osaliselt ühtlustatud lepinguõigusele.

Gerasin, Sergej. Die Anpassung des Sachenrechts der DDR an das der Bundesrepublik Deutschland: Deutsche Erfahrungen für Russland? // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2005) nr. 10, lk. 297-300. Saksa DV asjaõiguse kohaldamisest Saksamaa asjaõigusega.

Ostrovskaja, Kateryna. Gibt es den gutgläubigen Erwerb nach russischem Recht? // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2005) nr. 10, lk. 293-296. Heauskne omandamine Vene õiguses.

Zaleski, V. Verоятnost i samoorganizatsija v graždanskom prave // *Žurnal Rossiiskogo prava* (2005) nr. 10, lk. 85-92. Tõenäosus ja isereguleerumine tsiviilõiguses.

Tang, Zheng. Exclusive choice of forum clauses and consumer contracts in E-commerce // *Journal of Private International Law* (2005/Oct) nr. 2, lk. 237-268. Vaidluste lahendamise kokkuleppest e-kaubanduses.

Võlaõigus

Gsell, Beate. Die Beweislast für den Sachmangel beim Verbrauchsgüterkauf // *Juristische Schulung* (2005) nr. 11, lk. 967-972. Kauba puuduste tõendamisest Saksamaal.

Mankowski, Peter. Information and formal requirements in EC private law // *European Review of Private Law* (2005) nr. 6, lk. 779-796. Informeerimiskohustusest kui tarbijakaitse ühest elemendist.

Zimmermann, Reinhard. *Restitutio in integrum* : the unwinding of failed contracts under the Principles of European Contract Law, the UNIDROIT Principles and the *Avant-projet d'un Code Européen des Contrats* // *Uniform Law Review* (2005) nr. 4, lk. 719-734. Euroopa lepinguõiguse põhimõtetest.

Whittaker, Simon. Contractual control and contractual review in England and France // *European Review of Private Law* (2005) nr. 6, lk. 757-778. Lepingutingimustest inglise ja prantsuse lepinguõiguses.

Perekonnaõigus

Brudermüller, Gerd. Die Entwicklung des Familienrechts seit Mitte 2004 // *Neue Juristische Wochenschrift* (2005) nr. 44, lk. 3187-3194. Perekonnaõiguses toimunud muudatustest Saksamaal: abikaasade varalisi suhteid reguleerivast õigusest, sotsiaalkindlustusest saadava raha tasaarvestusest abikaasade vahel lahutuse korral.

Peschel-Gutzeit, Lore Maria. Kritische Überlegungen zur geplanten Reform des Unterhaltsrechts // *Zeitschrift für Rechtspolitik* (2005) nr. 6, lk. 177-181. Elatisrahade süsteemi reformimisest Saksamaal.

Wei, Chen ; Qi-yu, Ran. A study of the system of spousal maintenance on divorce: a comparison between China and Russia // *International Journal of Law, Policy and the Family* (2005) nr. 3, lk. 310-326. Abikaasa ülalpidamiskohustusest pärast lahutust: Venemaa ja Hiina võrdlus.

Intellektuaalne omand

Braun, Johanna von ; Pugatch, Meir P. The changing face of the pharmaceutical industry and intellectual property rights // *The Journal of World Intellectual Property* (2005/Sep) nr. 5, lk. 599-623. - Bibl. lk. 621-623. Ülemaailmsest farmaatsiatööstusest ja intellektuaalsest omandist sellega seoses, eelkõige patentidest ja tootekaitsest.

Falek, Andreas von ; Schmaltz, Christiane. University inventions: classification and remuneration in Germany, the Netherlands, France, the UK, the U.S. and Japan // *International Review of Intellectual Property and Competition Law* (2005) nr. 8, lk. 912-927. Teadustööde tulemuste autoriõigusest Saksamaal, Hollandis, Prantsusmaal, Suurbritannias, Ameerika Ühendriikides ja Jaapanis.

Hölder, Niels. Contributory patent infringement and exhaustion in case of replacement parts - comment on a recent Supreme Court decision in Germany // *International Review of Intellectual Property and Competition Law* (2005) nr. 8, lk. 889-899. Saksamaa patendikaasusest.

Jones, Richard. Entertaining code: file sharing, digital rights management regimes, and criminological theories of compliance // *International Review of Law Computers & Technology* (2005/Nov) nr. 3, lk. 287-303. Failvahetussüsteemidest ja muusika ning filmide legaalsest ja illegaalsest levitamisest Interneti vahendusel.

Jones, Richard ; Cameron, Euan. Full fat, semi-skimmed or no milk today - creative commons licences and English folk music // *International Review of Law Computers & Technology* (2005/Nov) nr. 3, lk. 259-275. Folkloor ja autoriõigus.

Law of 22 May 2005 : Transposing into Belgian Law European Directive 2001/29 on the Harmonisation of Certain Aspects of Copyright and Related Rights in the Information Society // *Commercial Laws of Europe* (2005) nr. 6, lk. 401-426. Belgia seadus, mis käsitleb EL autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste teatavate aspektide infoühiskonnas rakendamist.

Legislative Decree No. 30 : Industrial Property Code // *Commercial Laws of Europe* (2005) nr. 6, lk. 427-559. Itaalia tööstusomandiseadustik.

Mylly, Ulla-Maija. Tietokoneohjelmien rajapintojen tekijänoikeussuoja // *Lakimies* (2005) nr. 5, lk. 746-767. Arvutiprogrammide tegijate õiguste kaitsest Soomes.

Weckström, Katja. Eurooppalaistuva tavamerkkioikeus // *Lakimies* (2005) nr. 5, lk. 695-717. Soome kaubamärgiõiguse ühtlustamisest EL õigusega.

Äriõigus

Braun, Arthur. Tschechische Republik: Handelsregister. Teil 1-2 // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2005) nr. 11, lk. 342-345 ; nr. 12, lk. 374-377. Tšehhi äriregistrist. Lisatud väljavõtteid seadusest.

Casagrande, Alberto ; Spallone, Marco. Relaxing liquidity constraints for start-ups : a welfare analysis over the Italian revised corporate law // *European Journal of Law and Economics* (2005/Nov) nr. 3, lk. 339-357. Itaalia ettevõtlusseaduse muudatustest, mis puudutavad kapitalinõudeid.

Federowicz, Michal. Corporate governance and industrial relations in Poland // *Polish Legal Journal* (2005) nr. 1, lk. 61-94. Ettevõtete juhtimisest ja suhetest töötajatega Poolas.

Gruber, Peter. Das Wichtigste vom neuen österreichischen Kartellrecht // *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht* (2006) nr. 1, lk. 15-16. Austria uuest konkurentsiseadusest.

Heidenhain, Stephan. Novelle des tschechischen Energiegesetzes und Gesetz über erneuerbare Energien // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2006) nr. 1, lk. 14-18. Tšehhi energiaseadusest.

Horvathy, Balazs. Harmonisation of the Hungarian legal order with the EU's common commercial policy // *Acta Juridica Hungarica* (2005) nr. 3/4, lk. 261-285. Ungari õiguse harmoniseerimisest EL õigusega üldist väliskaubanduspoliitikat puudutavates küsimustes.

Maiß, Sebastian. Einsatz osteuropäischer Subunternehmer nach der EU-Osterweiterung // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2005) nr. 12, lk. 353-358. Ida-Euroopa alltöövõtjate panusest EL laienemise, mustast tööjõust.

Makovski, A. Graždanskoje zakonodatelstvo v sovetskoj planovoi ekonomike i v rñnotšnoi ekonomike Rossii // *Žurnal Rossiiskogo prava* (2005) nr. 9, lk. 115-128. Nõukogudeaegse plaanimajanduse ja kaasaegse turumajanduse õigusregulatsioonist.

Preston, Christopher ; Michonski, Arkadiusz. Negotiating regulatory alignment in Central Europe: the case of the Poland EU European Conformity Assessment Agreement // *Polish Legal Journal* (2004) nr. 2, lk. 211-246. EL siseturu ühtlustamisest ja vastavatest arengutest Poolas enne ELiga ühinemist.

Skrdlik, Yvetta. Franchising in der tschechischen Praxis // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2005) nr. 12, lk. 367-373. Frantsiisi e. müügi eelisõiguse reguleerimisest Tšehhis.

Tööõigus

Kühl, Cessy. Kündigungsrecht in Tschechien - Arbeitgeberkündigung und Massenentlassung // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2005) nr. 11, lk. 330-335. Vallandamisõigusest Tšehhis.

Lester, Gillian. A defense of paid family leave // *Harvard Journal of Gender & Law* (2005/Winter) nr. 1, lk. 1-83. Töötajale tööandja poolt perekonnaga tegelemiseks antavast vabast ajast.

Sotsiaalhooldusõigus

Lindig, Stefan. Eckpunkte der slowakischen Pensionsreform // *Wirtschaft und Recht in Osteuropa* (2005) nr. 12, lk. 362-367. Slovakkia pensionireformi alustest: pensionikontodest ja pensionifondidest.

Karistusõigus

Bohata, Petr. Das neue Strafgesetzbuch der Slowakei // *Jahrbuch für Ostrecht* (2005) nr. 2, lk. 297-331. Slovakkia uuest karistusseadustikust.

Borch, Christian. Crime prevention as totalitarian biopolitics // *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention* (2005) nr. 2, lk. 91-105. - Bibl. lk. 103-105. Kriminaalpreventsioonist ja Taani kriminaalpreventsiooninõukogu tööst.

Friesrad, Christine ; Hansen, Inger Lise Skog. Mental health problems among prison inmates : the effect of welfare deficiencies, drug use and self-efficacy // *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention* (2005) nr. 2, lk. 183-195. - Bibl. lk. 194-195. Probleemse vaimse tervisega vangide elamistingimustest, narkootikumide kasutamisest ja vangide psühholoogilisest seisundist Norras.

Greve, Vagn. Sheep or wolves // *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice* (2005) nr. 4, lk. 515-532. Taani kriminaalõiguse arengust.

Hall, Donna L. Domestic violence arrest decision making // *Criminal Justice and Behavior* (2005) nr. 4, lk. 390-411. Arreteerimisest perevägivalla juhtudel.

Kaiafa-Gbambi, M. The Treaty Establishing a Constitution for Europe and challenges for criminal law at the commencement of 21st century // *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice* (2005) nr. 4, lk. 483-514. EL pädevusest kriminaalõiguse vallas.

Marmo, Marinella. Common law and civil law interactions in criminal justice at judicial level in Western Europe // *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice* (2005) nr. 4, lk. 565-584. Tava- ja kontinentaaleuroopa õigussüsteemiga riikide kriminaalõiguse harmoniseerimise võimalikkusest, Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuste mõjust siseriiklikule õigusele.

Rogatševski, L. Advokatura v pravovom mehanizme protivodeistvija legalizatsii dohodov, polutšennõhh prestupnõm putjom, i finansirovaniju terrorizma : meždunarodno-pravovoi i vnutrigosudarstvennoi aspektõ // *Pravovedenije* (2005) nr. 4, lk. 79-105. Rahvusvahelistest ja siseriiklikest õigusnormidest kuritegelikul teel saadud tulu legaliseerimise ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks, advokatuuri osast.

Staiger, Ines. Trafficking in children for the purpose of sexual exploration in the EU // *European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice* (2005) nr. 4, lk. 603-624. Lastega seksuaalse ekspluateerimise eesmärgil kaubitsemisest, vastavast Euroopa Nõukogu raamotsusest ja seadusandlusest Saksamaal.

Menetlusõigus

Cleland, Alison ; Tisdall, Kay. The challenge of antisocial behaviour: new relationships between the state, children and parents // *International Journal of Law, Policy and the Family* (2005) nr. 3, lk. 395-420. Nn. alaealistekohtute süsteemist Inglismaal ja Walesis.

Fenyvesi, Csaba. The characteristic features of investigation under the Act on Criminal Procedure in Hungary // *Acta Juridica Hungarica* (2005) nr. 3/4, lk. 199-220. Juurdlusest Ungari kriminaalmenetluse seaduses, mis jõustus 1. juulil 2003.

Gilles, Peter. Zivilgerichtsverfahren. Teletechnik und "E-Prozessrecht" // *Zeitschrift für Zivilprozess* (2005) nr. 4, lk. 399-426. Elektroonilisest tsiviilkohtumenetlusest Saksamaal.

Jørgensen, Jacob C. ; Terkildsen, Dan. The new Danish Arbitration Act // *International Arbitration Law Review* (2005/Dec) nr. 6, lk. 203-210. Taani parlamendi poolt 1. juulil 2005 vastu võetud vahekohtu seadusest.

Keinänen, Anssi. Yhdyskuntapalvelun keskeytymiseen vaikuttavat tekijät // *Haaste* (2005) nr. 4, lk. 15-16. Vangistuse asendamisest ühiskondliku tööga liikluskuritegude puhul Soomes.

Kostenko, R. Soderžanije i forma ugolovno-protsessualnõhh dokazatelstv // *Pravovedenije* (2005) nr. 4, lk. 105-114. Tõendite sisust ja vormist kriminaalmenetluses.

Laue, Christian. Das öffentliche Interesse an der Beschleunigung des Strafverfahrens // *Goldammer's Archiv für Strafrecht* (2005) nr. 11, lk. 648-663. Kohtumenetluse avalikkuse huvides kiirendamisest Saksamaal.

Müller-Thele, Stefan ; Schlegel, Uwe. Neue Wege für anwaltliche Werbung - aktuelle Rechtsprechung im Überblick // *Monatsschrift für Deutsches Recht* (2006) nr. 2, lk. 65-67. Advokaatide reklaamimisest ja konkurentsist Saksamaal.

Ojanen, Tuomas. Eurooppa-tuomioistuimet ja suomalaiset tuomioistuimet // *Lakimies* (2005) nr. 7-8, lk. 1210-1228. Euroopa kohtute ja Soome kohtute omavahelistest suhetest.

Rinne, Eberhard. Die Rechtsprechung des BGH zu den öffentlich-rechtlichen Ersatzleistungen // *Neue Juristische Wochenschrift* (2005) nr. 49, lk. 3541-3550. Kohtupraktikast, mis puudutab avalik-õiguslike kahjude hüvitamist.

Sladich, Jorg. Anmerkungen zum beschleunigten Verfahren im EG-Prozessrecht // *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht* (2005) nr. 23, lk. 712-715. Kohtumenetluse kiirendamisest EL menetlusõiguses.

Slobodenjuk, Dimitri. Vertragliche Anwaltspflichten - überspanntes Haftungsrisiko? // Neue Juristische Wochenschrift (2006) nr. 3, lk. 113-117. Advokaadi vastutusest.

Suhov, M. Protessualno-pravovaja reglamentatsija proizvodstva po delam o narušenijahh zakonodatelstva o nalogaah i sborahh // Zakonodatelstvo (2005) nr. 4, lk. 35-45. Maksualaste õigusrikkumiste menetlemisest Venemaal.

Ziemski, Krystian. Das allgemeine Verwaltungsverfahren in Polen // Wirtschaft und Recht in Osteuropa (2005) nr. 11, lk. 326-330. Halduskohtumenetlusest Poolas.

Riigiõigus

Arndt, Claus. Das Grundgesetz und das Parlamentsbeteiligungsgesetz // Die Öffentliche Verwaltung (2005) nr. 21, lk. 908-911. Saksamaa parlamendiosaluse seadusest, sh välismaal sõjajõudude kasutamist reguleerivatest aspektidest.

Busse, Volker. Auflösung des Bundestages als Reformproblem // Zeitschrift für Rechtspolitik (2005) nr. 8, lk. 257-260. 15. parlamendikoosseisu laialisaatmisest Saksamaal.

Cameron, Iain. Swedish parliamentary participation in the making and implementation of treaties // Nordic Journal of International Law (2005) nr. 3-4, lk. 429-482. Rootsi parlamendi osalusest rahvusvaheliste lepingute koostamisel ja täitmisel.

Dorbeck-Jung, Bärbel. "Brauchbare" Gesetzgebung in der aktuellen niederländischen Gesetzgebungspolitik // Zeitschrift für Gesetzgebung (2005) nr. 4, lk. 342-358. Õigusloomest Hollandis.

Forsyth, Christopher. The domicile of the illegal resident // Journal of Private International Law (2005/Oct) nr. 2, lk. 335-343. Illegaalse elaniku õigusest valida elukohaks Suurbritannia *Mark v Mark* kaasuse põhjal.

Funke, Andreas. Die Berichtigung von Gesetzen // Zeitschrift für Gesetzgebung (2005) nr. 4, lk. 358-374. Seaduste muutmise õiguslikest aspektidest Saksamaal.

Grabowska, Sabina. Ausgewählte Aspekte der direkten Demokratie in Polen – Volksgesetzgebungsinitiative // Osteuropa Recht (2005) nr. 5, lk. 389-403. Kodanike õigusloomealasest initsiatiivist Poolas.

Insensee, Josef. Budgetrecht des Parlaments zwischen Schein und Sein // Juristenzeitung (2005) nr. 20, lk. 971-981. Parlamendi eelarvest Saksamaal.

Junninen, Mika. Oikeusviranomaisia uhkaillaan ja painostetaan // Haaste (2005) nr. 4, lk. 7-9. Kohtuametnike mõjutamist käsitlevast küsitlusest Soomes.

Lenz, Sebastian ; Leydecker, Philipp. Kollidierendes Verfassungsrecht // Die Öffentliche Verwaltung (2005) nr. 20, lk. 841-850. Põhiõiguste ja põhivabaduste kaitsesest Saksamaal.

Mäenpää, Olli. Toimeenpanovallan käytöstä ongelmien hallintaan // Lakimies (2005) nr. 7-8, lk. 1065-1085. Täidesaatvast võimust Soomes.

Nieminen, Liisa. Kiintiöt, kansanvalta ja tasa-arvo // Lakimies (2005) nr. 7-8, lk. 1140-1164. Kvoodid, demokraatia ja võrdõiguslikkus - parlamendi koosseisust. Kvootide kasutamisest Soomes - probleemid ja saavutused.

Peeters, Patrick. Expanding constitutional review by the Belgian 'Court of Arbitration' // European Public Law (2005/Dec) nr. 4, lk. 475-485. Belgia konstitutsioonikohtust.

Racz, Attila. Remodelling the system of legal protection in Hungary // Acta Juridica Hungarica (2005) nr. 3/4, lk. 149-175. Riigiõigusest ja õiguskaitsest Ungaris.

Schreiber, Wolfgang. Nachwahlregelung im Bundeswahlgesetz änderungsbedürftig // Zeitschrift für Rechtspolitik (2005) nr. 8, lk. 252-257. Parlamendi järelvalimistest Saksamaal.

Zinovjev, A. Rešenije problem gosovonija v Gosudarstvennoi Dume ne terpit otlagatelstv // Pravovedenije (2005) nr. 4, lk. 4-12. Hääletamisest Venemaa Riigiduumas.

Viljanen, Veli-Pekka. Onko Eduskunnan asema lainsäädäntövallan käyttäjänä muuttunut? // Lakimies (2005) nr. 7-8, lk. 1050-1066. Soome põhiseaduse muutmisest ja parlamendi rollist seadusandliku võimu esindajana.

Volkova, N. Prijomõ formirovanija pravovoi pozitsii Konstitutsionnogo Suda RF // Žurnal Rossiiskogo prava (2005) nr. 9, lk. 79-85. Venemaa Konstitutsioonikohtu õigusliku positsiooni sätestamisest.

Wahl, Rainer. Erklären staatstheoretische Leitbegriffe : die Europäische Union // Juristenzeitung (2005) nr. 19, lk. 916-925. EL riigiõiguslikus mõttes, riigi ja ühenduse võrdlus.

Wright, Susan. The self-restraint of the French *Conseil constitutionnel* in 2003 and 2004 // European Public Law (2005/Dec) nr. 4, lk. 495-500. Prantsuse konstitutsiooninõukogu tegevusest 2003. ja 2004. aastal.

Haldusõigus

Bell, John. French administrative law and the supremacy of European laws // European Public Law (2005/Dec) nr. 4, lk. 487-493. Haldusõigusest Prantsusmaal ja EL õiguse ülimuslikkuse tunnustamisest.

Campbell, David. Alcohol-related disorder and the nature of the problem of social cost // Public Law (2005/Winter), lk. 749-763. Alkoholi mõjul tekitatud kahjust Inglismaal.

Hecker, Wolfgang. Endet das Staatsmonopol für Sportwetten? // Die Öffentliche Verwaltung (2005) nr. 22, lk. 943-950. Spordivõistlusi puudutavate kihlvedude õiguslikust regulatsioonist Saksamaal.

Hornung, Gerrit. Biometric passports and identity cards : technical, legal, and policy issues // European Public Law (2005/Dec) nr. 4, lk. 501-514. Biomeetrilistest passidest ja ID-kaartidest.

Kramer, Urs. Referendarexamensklausur - öffentliches Recht: die Privatisierung der Schulen und ihre Folgen // Juristische Schulung (2005) nr. 11, lk. 1015-1020. Koolide erastamisest ja selle tagajärjedest Saksamaal.

Kugelman, Dieter. Das Informationsfreiheitsgesetz des Bundes // Neue Juristische Wochenschrift (2005) nr. 50, lk. 3609-3613. Riiklikust infovabaduse seadusest Saksamaal.

Kugelman, Dieter. Pressefreiheit ohne Informantenschutz? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2005) nr. 8, lk. 260-262. Ajakirjandusvabadusest ja allikakaitsest.

Lembke, Ulrike. Grundfälle zu Art. 8 GG // Juristische Schulung (2005) nr. 12, lk. 1081-1085. Saksamaa põhiseaduse § 8, mis annab võimaluse rahumeelseteks kogunemisteks.

Marriott, Jane. Alarmist or relaxed? Election expenditure limits and free speech // Public Law (2005/Winter), lk. 764-784. Suurbritannia valimiskampaaniate rahastamisest.

Parkin, Robert. Administrative reform, cross-border relations, and regional identity in Western Poland // Polish Legal Journal (2004) nr. 2, lk. 173-210. Poola uuest kohalike omavalitsuste struktuurist (1999. a.) ja piiriülesest koostööst Saksamaaga.

Schoch, Friedrich. Das Recht auf Zugang zu staatlichen Informationen // Die Öffentliche Verwaltung (2006) nr. 1, lk. 1-10. Ligipääsust ametlikule informatsioonile Saksamaal ja Šveitsis.

Zöller, Mark A. Möglichkeit und Grenzen polizeilicher Videoüberwachung // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2005) nr. 11, lk. 1235-1241. Videovalvest avalikes kohtades Saksamaal.

Talus, Kim. First experience under the exemption regime of EC Regulation 1228/2003 on Conditions for Access to the Network of Cross-Border Exchanges in Electricity // Journal of Energy & Natural Resources Law (2005/Aug) nr. 3, lk. 266-281. 23. aprillil 2005 Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud otsusest anda roheline tuli Estlink'i projektile, mis tähendab koostööd Eesti ja Soome elektrivõrkude vahel.

Meditsiiniõigus

Becker-Schwarze, Kathrin. Terri Schiavo : the assessment of the persistent vegetative state in accordance with German law // European Journal of Health Law (2005) nr. 4, lk. 321-334. Eutanaasiast Saksa õiguses Terri Schiavo kohtuasja näitel.

Das, C. Death certificates in Germany, England, The Netherlands, Belgium and the USA // European Journal of Health Law (2005) nr. 3, lk. 193-211. Surma registreerimise, konstanteerimise ja surmatunnistuste väljaandmise reguleerimisest Saksamaal, Suurbritannias, Hollandis, Belgias ja Ameerika Ühendriikides.

Gevers, Sjef. Withdrawing life support from patients in a persistent vegetative state : the law in the Netherlands // European Journal of Health Law (2005) nr. 4, lk. 347-355. Eutanaasiaküsimustest Hollandi kohtuasjades.

Hunt, Joanne ; Wallace, Chloé J. Governing the body : examining EU regulatory developments in relation to substances of human origin // The Journal of Social Welfare & Family Law (2005) nr. 3/4, lk. 315-332. EL kahest direktiivist (The Blood Directive, The Tissues/Cell Directive), mis käsitlevad verd ja inimkudesid.

Lomakina, I. Osobennosti graždansko-pravovoi otvetstvennosti v meditsinskih otnošenijah // Gosudarstvo i pravo (2005) nr. 10, lk. 94-99. Tsiviilvastutusest meditsiinisuhetes Venemaal.

Lötjönen, Salla. Ihmisperäisten biologisten näytteiden käyttö lääketieteellisessä tutkimuksessa // Lakimies (2005) nr. 5, lk. 718-745. Inimeste bioloogiliste proovide (kudede) kasutamisest meditsiiniteaduslikes uuringutes.

Michalowski, Sabine. Advance refusals of life-sustaining medical treatment : the relativity of an absolute right // The Modern Law Review (2005/Nov) nr. 6, lk. 958-982. Patsiendi õigusest keelduda enda kunstlikult elus hoidmisest Inglise õiguses.

Nuffel, Piet van. Patients' free movement rights and cross-border access to healthcare // Maastricht Journal of European and Comparative Law (2005) nr. 3, lk. 253-270. Isikute vabadusest valida meditsiiniabi saamiseks sobiv EL liikmesriik.

Walser, Christina. Neue Krankenversicherung der Niederlande // Zeitschrift für Rechtspolitik (2005) nr. 8, lk. 273-276. Ravikindlustusest Hollandis.

Inimõigused

Brouwer, Evelien. Effective remedies for third country nationals in EU law: justice accessible to all? // European Journal of Migration and Law (2005) nr. 3, lk. 219-236. Kolmandate riikide kodanike õigustest ELis ja nende õiguste kättesaadavusest.

Burri, Susanne D. The transposition of the Race Directive (2000/43/EC) and the Framework Directive on Equal Treatment in Employment (2000/78/EC) into Dutch and Belgian law // The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations (2005) nr. 4, lk. 537-570. EL võrdse kohtlemise printsiipe puudutavate direktiivide rakendamisest Hollandi ja Belgia õiguses.

Hailbronner, Kay. Unionsbürgerschaft und Zugang zu den Sozialsystemen // Juristenzeitung (2005) nr. 23, lk. 1138-1144. EL kodanike ja nende pereliikmete õigusest liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ja Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuste kriitikast, mis puudutavad seda õigust.

Howes, Victoria. New grounds for anti-discrimination: the roles of equality commissions in law enforcement in the UK and Germany // The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations (2005) nr. 4, lk. 571-590. EL võrdse kohtlemise printsiipe puudutavate direktiivide rakendamisest Suurbritannia ja Saksamaa õiguses.

Kollonay Lehoczky, Csilla. The significance of existing EU sex equality law for women in the new member states : the case of Hungary // Maastricht Journal of European and Comparative Law (2005) nr. 4, lk. 467-493. Soolise võrdõiguslikkuse seadustamise olulisusest uutes liikmesriikides Ungari näitel.

Koukoulis-Spiliotopoulos, Sophia. The amended Equal Treatment Directive (2002/73) : an expression of constitutional principles/fundamental rights // Maastricht Journal of European and Comparative Law (2005) nr. 4, lk. 327-368. Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiivist 2002/73/EÜ, millega muudetakse nõukogu direktiivi 76/207/EMÜ meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses töö saamise, kutseõppe ja edutamisega ning töötingimustega.

McManus, Francis. Noise pollution and human rights // European Human Rights Law Review (2005) nr. 6, lk. 575-587. Mürast ja inimõigustest.

White, Robin CA. Free movement, equal treatment, and citizenship of the Union // International & Comparative Law Quarterly (2005/Oct), lk. 885-905. - Bibl. jooneal. märkustes. Isikute vabast liikumisest, võrdõiguslikkusest ja kodakondsusest ELis.

Euroopa Liidu õigus

Arbuzov, A. Jevropeiskii Sojuz : meždunarodnaja organizatsija ili konfederatsija? // Pravovedeniye (2005) nr. 4, lk. 115-123. EL - rahvusvaheline organisatsioon või konföderatsioon.

Cholewinski, Ryszard. The need for effective individual legal protection in immigrant matters // European Journal of Migration and Law (2005) nr. 3, lk. 237-262. Kolmandate riikide kodanike üldisest kaitsesest ja kaitsesest riigipiiril ELi õiguses.

Danwitz, Thomas von. Wege zu besserer Gesetzgebung in Europa // Juristenzeitung (2006) nr. 1, lk. 1-9. ELi õigusloome kvaliteedist.

Krane, Christian. Freier Personenverkehr und Kontrollen an den EU-Binnengrenzen // Die Öffentliche Verwaltung (2005) nr. 22, lk. 936-942. Töajõu vabast liikumisest ning piiriületusest ELis.

Rosas, Allan. Euroopan Unionin kansalaisuus – paljon melua vähästä tai vähän melua paljosta? // Lakimies (2005) nr. 7-8, lk. 1251-1266. EL kodakondsusest.

Koostanud Karmen Linask

UUED ÕIGUSRAAMATUD EESTI RAHVUSRAAMATUKOGUS

jaanuar - märts 2006

ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED

X Riigikogu stenogrammid 2005. - Tallinn : Riigikogu Kantslei dokumendiosakond, 2005- .
3. köide : V istungjärg : 11. aprill - 19. mai 2005. - 2005. - XLII, 795.-1203. lk. + hääletustabelid.
4. köide : V istungjärg : 30. mai - 16. juuni 2005. Erakorraline istungjärg 20. juuni. Erakorraline istungjärg 28. juuni. - 2005. - XXXVI, 1205.-1601. lk. + hääletustabelid.
5. köide. : VI istungjärg : 12. september - 13. oktoober 2005. - 2005. - XXXVI, 1.-398. lk. + hääletustabelid.

Märksõnad: riigiõigus/parlamendid/istungjärgud/Eesti/stenogrammid

Kohaviit: 3-05-02895 ; 3-05-02896 ; 3-06-00023

Slotte, Pamela. Mänskliga rättigheter, moral och religion : om de mänskliga rättigheterna som moraliskt och juridiskt begrepp i en pluralistisk värld. - Åbo : Åbo Akademis förlag, 2005. - 471 lk.

ISBN 951-765-280-1

Märksõnad: õigusfilosoofia/moraal/religioon/pluralism/inimõigused/teoloogiline esteetika/dissertatsioonid

Kohaviit: 2-06-00202

Õigus - kas ühiskonna ja majanduse teener või valitseja? : konverentsiraamat : [28. oktoober 2004, Tallinn] / Advokaadibüroo Paul Varul ; toim. Maire Kasemaa ; tlk. Toomas Hõbemägi, Maia Tamm. - Tallinn : Eesti Ekspressi Kirjastus, 2005. - 127 lk. - Ettekannete kokkuvõtted inglise ja vene k.

ISBN 9949-13-093-X

Märksõnad: õiguspoliitika/õigusloome/artiklikogumikud/Eesti

Kohaviit: 2-05-10324

ÕIGUSKEEL

Laffranque, Rodolphe. Prantsuse õiguskeel = Le fran ais juridique. - Tallinn : Juura, 2005. - 158 lk. - (Juura keeleraamat). - Prantsuse-eesti sõnastik lk. 149-158. - Tekst prantsuse k. - Eessõna ka eesti k.

ISBN 9985-75-181-7

Märksõnad: õiguse üldküsimused/prantsuse keel/kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 2-05-09800

Новый юридический словарь : 6500 терминов / под ред. А. Азриляна. - Москва : Институт новой экономики, 2006. - 1087 lk.

ISBN 5-89378-016-7

Märksõnad: oskussõnastikud/õigusteadus/leksikonid/Venemaa

Kohaviit: I-05-03195

ÕIGUSAJALUGU

Kibal, Birgit ; Pirsko, Priit ; Tannberg, Tõnu ; Valge, Jaak. Juurdepääsupiirangud arhivaalidele Euroopas ja Venemaal : ajalooline kujunemine ja tänapäev. - Tartu : Eesti Ajalooarhiiv, 2005. - 149 lk. - (Eesti Ajalooarhiivi toimetised ; 13). - Bibl. lk. 142-149. *Restrictions on access to documents in Europe and Russia : historical formation and today*, lk. 133-141.

ISSN 1406-0760

ISBN 9985-858-46-8

Märksõnad: õiguse üldküsimumused/andmekaitse/arhiividokumendid/Euroopa/Venemaa/juurdepääs informatsioonile/õigusaktid

Kohaviit: PE A/1518 ; 13

Küpper, Herbert. Einführung in die Rechtsgeschichte Osteuropas. - Frankfurt am Main [etc.] : Lang, 2005. - 709 lk. - (Studien des Instituts für Ostrecht München ; 54).

ISSN 0073-8492

ISBN 3-631-54103-1

Märksõnad: õiguse üldküsimumused/keskaeg/Lüübeki õigus/õigusaktid/Ida-Euroopa/Eesti/Leedu

Kohaviit: PL A/1981 ; 54

Mälksoo, Lauri. The context of international legal arguments : "positivist" international law scholar August von Bulmerincq (1822-1890) and his concept of politics. - New York : New York University School of Law, 2005. - 45 lk. - (International Law and Justice Working Papers. History and Theory of International Law Series ; 2005/13). - Bibl. joonealustes märkustes.

ISSN 1552-6275

Märksõnad: õiguse üldküsimumused/õigusteadlased/õigusteadus/19. saj./baltisakslased

Kohaviit: PL B/5167 ; 2005, 13

Peep, Viljar. Eesti sotsiaalpoliitilise õigusloome arengujooned 1. omariiklusajal. - Tallinn : Argo, 2005. - 239 lk. - Bibl. lk. 229-235.

Summary, lk. 236-239.

ISBN 9949-415-44-6

Märksõnad: õigusajalugu/1918-1940/õigusloome/sotsiaalpoliitika/tööõigus/Eesti/sotsiaalhoolekanne

Kohaviit: 2-06-01221

TSIVILÕIGUS

Реституция прав собственности : сборник. - Москва : Посев, 2005. - 312 lk. - (На пути к будущей России).

ISBN 5-8582-4160-3

Märksõnad: omand/omandiõigus/varaline õigus/restitutsioon (jur.)/Euroopa/Venemaa/konverentsikogumikud

Kohaviit: 1-06-00115

Шихов, Алексей. Страхование право : учебное пособие для студентов высших учебных заведений. - 4-е изд., перераб. и доп. - Москва : Юриспруденция, 2006. - 293 lk.
ISBN 5-9516-0175-4

Märksõnad: kindlustus/kindlustusõigus/Venemaa/kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 1-06-00112

VÕLAÕIGUS

Ikla, Inna ; Johansoo, Helje ; Kaus, Katrin ; Kull, Irene ; Käerdi, Martin ; Mets, Victoria ; Paal, Kaupo ; Parkel, Kaisa ; Tropp, Mare ; Volens, Urmas. Lepingud 2 / retsensent: Villu Kõve. - Tallinn : Käsiraamatute Kirjastus, 2005. - 303.-936. lk. + CD-ROM.

Märksõnad: tsiviilõigus/lepingud/lepinguõigus/näidised/kommentaariid/käsiraamatud/CD-ROMid/Eesti

Kohaviit: 2-05-09871

Product liability in comparative perspective / ed. by Duncan Fairgrieve. - Cambridge ; New York : Cambridge University Press, 2005. - XIII, 363 lk.

ISBN 0-521-84723-0

Märksõnad: tsiviilõigus/tootevastutus/võrdlev õigusteadus/Euroopa Liidu maad/Ameerika Ühendriigid/Jaapan/artiklikogumikud

Kohaviit: 2-06-00244

Захарьина, Алена. Договор купли-продажи недвижимости : учет, налоги, арбитраж : практическое пособие. - Москва : ЗАО ИКЦ ДИС, 2005. - 126 lk. - (Коммерческие договоры).

ISBN 5-9569-0016-4

Märksõnad: tsiviilõigus/lepingud/ostmine/müümine/kinnisvara/Venemaa/käsiraamatud

Kohaviit: 1-06-00113

PEREKONNAÕIGUS

Mõistlik, Piret. Isikunime õiguslik korraldus. Nimeseaduse kommentaarid. - Tallinn : Juura, 2005. - 315 lk. - Bibl. lk. 106-116, 302-310. - Märksõnastik lk. 311-315.

ISBN 9985-75-178-7

Märksõnad: tsiviilõigus/isikunimed/õigusaktid/kommentaariid/õigusajalugu/1918-1940/1990-ndad/Eesti

Kohaviit: 2-06-00799

Stark, Barbara. International family law : an introduction. - Burlington, VT : Ashgate, 2005. - 278 lk.

ISBN 0-7546-2347-5

Märksõnad: tsiviilõigus/peresuhted/lapsendamine/perevägivald/rahvusvaheline eraõigus

Kohaviit: 2-05-10416

ELAMUÕIGUS

Merimaa, Mati. Eluaseme õiguslik regulatsioon : asja-, võla- ja ühinguõiguslikud aspektid. - Tallinn : Ilo, 2005. - 232 lk. - Bibl. lk. 106-108. - Märksõnaline sisujuht lk. 231-232. ISBN 9985-57-737-X

Märksõnad: tsiviilõigus/eluruumid/omandiõigus/korteriomand/korteriuhistud/õigusaktid/Eesti
Kohaviit: 2-05-09921

INTELLEKTUAALNE OMAND

Intellectual property and private international law : heading for the future / ed. by Josef Drexl, Annette Kur. - Oxford ; Portland, Or. : Hart, 2005. - XII, 371 lk. - (IIC Studies : Studies in Industrial Property and Copyright Law ; 24).

ISSN 0930-2395

ISBN 1-84113-539-9

Märksõnad: autoriõigus/õiguskaitse/patendid/tsiviilkohtumenetlus/rahvusvaheline eraõigus/Euroopa Liidu õigus

Kohaviit: PL A/6257 ; 24

Ostrat, Jaak. Patendist tulenevate õiguste teostamine : metoodilised juhised / [eess.: Toomas Lumi]. - 2., täiend. tr. - Tallinn : Patendiamet, 2005. - 53 lk.

ISBN 9985-9340-6-7

Märksõnad: tööstusomand/leiutised/patendid/patentimine/õiguskaitse/Eesti

Kohaviit: 2-06-01319

Stokes, Simon. Digital copyright : law and practice. - 2nd ed. - Oxford ; Portland, Or. : Hart, 2005. - XXXV, 195 lk.

ISBN 1-84113-514-3

Märksõnad: autoriõigus/digitaalinformatsioon/andmebaasid/andmekaitse/elektroniline kaubandus/Suurbritannia

Kohaviit: 2-05-10408

Wilson, Caroline. Intellectual property law in a Nutshell. - 2nd ed. - London : Sweet & Maxwell, 2005. - 128 lk. - (Nutshells).

ISBN 0-421-891-505

Märksõnad: autoriõigus/õiguskaitse/Suurbritannia/kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 2-05-10229

ÄRIÕIGUS

Leppik, Enn. 277 majandustehingut raamatupidamises : praktilised näited. - Tartu : Rafiko Kirjastus, 2005. - 343 lk.

ISBN 9985-9213-7-2

Märksõnad: raamatupidamine/äritehingud/käsiraamatud/näidised/Eesti

Kohaviit: 1-06-00603

Вабищевнч, Светлана. Предпринимательское (хозяйственное) право Республики Беларусь : монография. - Минск : Молодежное научное общество, 2005. - 447 lk.
ISBN 985-6609-61-5
Märksõnad: ettevõtlus/majandusõigus/Valgevene
Kohaviit: 1-06-00103

Varul, Paul ; Kaljurand, Aldo ; Mailend, Ants ; Pikmets, Helmut ; Tolstov, Leonid.
Äriühingu juhtorganid : äriühingu juhtorganite liikmete õigused, kohustused ja vastutus. - Tallinn : Äripäeva Kirjastus, 2005. - 208 lk. - (Juht ja seadus. Äripäeva raamat).
ISBN 9985-9618-9-7
Märksõnad: äriühingud/äriühinguõigus/osaühingud/juhatused/kohustused/vastutus/käsiraamatud/Eesti
Kohaviit: 2-05-10599

MAKSUÕIGUS

Maksuviidad 2006 / koost. Kadri Arula. - Tallinn : Äripäeva Kirjastus, 2005. - 196 lk. - (Äripäeva raamat). - Märksõnad lk. 193-196.
ISBN 9985-9663-1-7
Märksõnad: tulumaks/käibemaks/maksukorraldus/maksustamine/õigusaktid/Euroopa Liidu õigus/Eesti
Kohaviit: PE A/2266

KESKKONNAÕIGUS

Salila, Jari. Metsäalueen oikeudellisesta asemasta. - Helsinki : Suomalainen Lakimiesyhdistys, 2005. - XXXVI, 306 lk. - (Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja. A-sarja ; 266).
ISSN 0356-7206
ISBN 951-855-247-9
Märksõnad: metsandus/metsakaitse/looduskaitse/õigusloome/Soome/Rootsi/Kanada/Saksamaa/Briti Kolumbia/võrdlev õigusteatus/dissertatsioonid
Kohaviit: PL A/1815 ; 266

TÖÖÕIGUS

Contractualism in employment services : a new form of welfare state governance / ed. by Els Sol, Mies Westerveld. - The Hague : Kluwer Law International ; Biggleswade : Turpin [distributor], 2005. - XVIII, 412 lk. - (Studies in Employment and Social Policy ; 29).
ISSN 1568-2536
ISBN 90-411-2405-5
Märksõnad: töölepingud/tööhõivepoliitika/tööpuudus/avalikud teenused/heaoluriik/Austraalia/Ameerika Ühendriigid/Euroopa/artiklikogumikud
Kohaviit: PL A/192 ; 29

Hanau, Peter ; Adomeit, Klaus. Arbeitsrecht. - 13., neu bearb. Aufl. - [Neuwied] : Luchterhand, 2005. - XXII, 327 lk. - (Juristische Lernbücher. JA Studium).

ISBN 3-472-06022-0

Märksõnad: töölepingud/töösuhted/vallandamine/töövaidlused/Saksamaa/kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 2-05-09708

Naistöötajate õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse ABC / eess.: Jane Zhang ; sissej.: Ingeborg Heide. – Kordustr. - Tallinn : Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni Eesti Nõukogu, 2005. - 113 lk. - Raamatus viidatud ILO konventsioonide ja soovitude loetelu, lk. 103-107. - Terminid inglise ja eesti k., lk. 108-113.

Märksõnad: naistöötajad/naiste õigused/rahvusvaheline õigus/rahvusvahelised organisatsioonid/sooline diskrimineerimine/võrdõiguslikkus/rahvusvahelised lepingud/käsiraamatud/Rahvusvaheline Tööorganisatsioon

Kohaviit: 2-06-01284

Töökeskkond 2005/2006. - Tallinn : Agitaator, 2005. - 415 lk. + CD-ROM. - Õigusaktid lk. 92-415.

ISBN 9985-9622-0-6

ISBN 9985-9622-1-4 (CD-ROM)

Märksõnad: töölepingud/töotervishoid/töökaitse/töökeskkond/töövaidlused/Eesti/õigusaktid/kommentaariid/CD-ROMid

Kohaviit: 2-06-00859

Töölepingu koostamine : ametijuhendid ja kommentaarid / koost. Virgo Aruste. - Tallinn : Hansa Äriteenused, 2005. - 55 lk. + CD-ROM.

ISBN 9949-13-307-6

ISBN 9949-13-309-2 (CD-ROM)

Märksõnad: ametijuhendid/töölepingud/kommentaariid/õigusaktid/Eesti/CD-ROMid

Kohaviit: 2-06-01425

KARISTUSÕIGUS

Kimpimäki, Minna. Universaaliperiaate kansainvälisessä rikosoikeudessa. - Helsinki : Suomalainen Lakimiesyhdistys, 2005. - LI, 326 lk. - (Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja. A-sarja ; 264).

ISSN 0356-7206

ISBN 951-855-243-6

Märksõnad: karistusõiguse eriosa/rahvusvahelised kuriteod/õigusemõistmine/dissertatsioonid

Kohaviit: PL A/1815 ; 264

Matikkala, Jussi. Tahallisuudesta rikosoikeudessa. - Helsinki : Suomalainen Lakimiesyhdistys, 2005. - XLII, 605 lk. - (Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja. A-sarja ; 263).

ISSN 0356-7206

ISBN 951-855-242-8

Märksõnad: karistusõiguse üldosa/tahtlus/kuriteod/võrdlev analüüs/Soome/Rootsi/Taani/Norra/Saksamaa/Inglismaa/dissertatsioonid

Kohaviit: PL A/1815 ; 263

Samson, Erich. Kriminaalõiguse eriosa / tlk. Olavi Jaggo. - Tartu : Eesti Õiguskeskus, 2005. - 230 lk. - (Õppematerjal kohtunikele ; 2005). - Originaali tiitel: Strafrecht BT.
ISBN 9985-9630-3-2
Märksõnad: kriminaalõigus/kriminaalõiguse eriosa/kuriteod/käsiraamatud/
õppematerjalid/Eesti
Kohaviit: 2-06-00618

MENETLUSÕIGUS

Hodgson, Jacqueline. French criminal justice : a comparative account of the investigation and prosecution of crime in France. - Oxford ; Portland, Or. : Hart, 2005. - XVI, 281 lk.
ISBN 1-84113-429-5
Märksõnad: kriminaalmenetlus/uurimistoimingud (jur.)/jälitustegevus/
Prantsusmaa/Suurbritannia/võrdlev analüüs
Kohaviit: 2-06-00248

Осипова, Юлия. Защита прав в уголовном процессе : советы адвоката. - Москва : Эксмо, 2006. - 190 lk. - (Защити свои права).
ISBN 5-699-11962-0
Märksõnad: kriminaalmenetlus/õiguskaitse/õigusabi/advokaadid/nõuanded/Venemaa
Kohaviit: 1-05-03196

Siitari-Vanne, Eija. Hallintolainkäytön tehostaminen : tutkimus hallintolainkäytön organisaatio- ja prosessisäännösten kehittämistarpeista. - Helsinki : Suomalainen Lakimiesyhdistys, 2005. - LXVIII, 840 lk. - (Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja. A-sarja ; 265).
ISSN 0356-7206
ISBN 951-855-244-4
Märksõnad: halduskohtumenetlus/edasikaebemenetlus/inimõigused/
õiguskaitse/Soome/dissertatsioonid
Kohaviit: PL A/1815 ; 265

Стольникова, Мария. Справочник адвоката по гражданскому процессу. - Москва : Проспект, 2006. - 631 lk.
ISBN 5-482-00436-8
Märksõnad: tsiviilkohtumenetlus/kohtulahendid/advokaadid/käsiraamatud/Venemaa
Kohaviit: 2-05-10376

Vahtra, Lauri. Eesti Advokatuuri ajalugu 1919-1994. - Tallinn : Ilo, 2005. - 396 lk. - Bibl. lk. 203-204. - Eesti Advokatuuri liikmete nimestik 1919-2005, lk. 205-394.
ISBN 9987-57-761-2
Märksõnad: advokatuur/advokaadid/Eesti/ajalugu/nimestikud
Kohaviit: 2-06-00724

RIIGIÕIGUS

Allen, Michael J. ; Thompson, Brian. Cases and materials on constitutional and administrative law. - 8th ed. - Oxford [England] ; New York : Oxford University Press, 2005. - XXXIV, 795 lk. ISBN 0-19-927879-2

Märksõnad: õiguskantslerid/kohtuasjad/haldusõigus/Suurbritannia/Euroopa Liidu õigus/dokumendid/õigusaktid/kommentaariid/kõrgkooliõpikud
Kohaviit: 2-05-09696

Anderson, Gavin W. Constitutional rights after globalization. - Oxford ; Portland, Or. : Hart, 2005. - XIII, 156 lk. ISBN 1-84113-448-1

Märksõnad: konstitutsionalism/globaliseerumine/põhiõigused/õigusfilosoofia
Kohaviit: 2-05-10405

Fleiner, Thomas ; Misić, Alexander ; Töpferwien, Nicole. Swiss constitutional law. - The Hague : Kluwer Law International ; Bern : Staempfli Publishers, 2005. - 306 lk. ISBN 90-411-2404-7

Märksõnad: põhiseadused/õigusallikad/föderalism/põhiõigused/õiguskaitse/Šveits
Kohaviit: 2-05-09725

Ipsen, Jörn. Staatsrecht. 1.-2. - [Neuwied] : Luchterhand, 2005. - (Juristische Lernbücher. JA Studium).

1 : Staatsorganisationsrecht. - 17., überarb. Aufl. - XXV, 350 lk. ISBN 3-472-06321-1

2 : Grundrechte. - 8., überarb. Aufl. - XXIV, 306 lk. ISBN 3-472-06132-4

Märksõnad: riigivõimuorganid/kohtud/põhiseadused/õigusriik/põhiõigused/inimõigused/Saksamaa/kõrgkooliõpikud
Kohaviit: 2-05-09709 ; 2-05-09710

Jõks, Allar. Eesti Vabariigi õiguskantsler : põhiseaduslikkuse järelevalvaja. Põhiõiguste ja vabaduste kaitsja. Diskrimineerimisvaidluste lahendaja / Õiguskantsleri Kantselei. - Tallinn, 2005. - 19 lk. + lisa: õiguskantslerile avalduse esitamise blankett.

Märksõnad: põhiseaduslikkuse järelevalve/õiguskantslerid/Eesti
Kohaviit: 2-06-00705

Manssen, Gerrit. Staatsrecht II : Grundrechte. - 4. Aufl. - München : Beck, 2005. - XXVI, 264 lk. - (Grundrisse des Rechts).

ISBN 3-406-53820-7

Märksõnad: põhiõigused/inimõigused/Saksamaa/kõrgkooliõpikud
Kohaviit: 1-05-03244

Reforming federalism - foreign experiences for a reform in Germany : reports of a symposium held in Trier on December 2nd to 4th, 2004 / ed. by Gerhard Robbers. - Frankfurt am Main [etc.] : Peter Lang, 2005. - 148 lk. - (Rechtspolitisches Symposium ; 3).

ISSN 1610-8906

ISBN 3-631-54621-1

Märksõnad: föderalism/reformid/liitriigid/Euroopa/Ameerika Ühendriigid/konverentsikogumikud

Kohaviit: PL A/5843 ; 3

Rethinking the rule of law after communism / ed. by Adam Czarnota ... [et al.]. - Budapest ; New York, NY : Central European University Press, 2005. - [vii], 383 lk.

ISBN 963-7326-21-9

Märksõnad: konstitutsionalism/õigusnormid/postsotsialistlikud riigid/Kesk-Euroopa/Ida-Euroopa/artiklikogumikud

Kohaviit: 2-05-10256

Sodan, Helge ; Ziekow, Jan. Grundkurs öffentliches Recht : Staats- und Verwaltungsrecht. - München : Beck, 2005. - XLII, 727 lk.

ISBN 3-406-51388-3

Märksõnad: avalik õigus/haldusõigus/Saksamaa/Euroopa/kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 2-05-09724

Ziemele, Ineta. State continuity and nationality : the Baltic States and Russia : past, present and future as defined by international law. - Leiden ; Boston : Brill, 2005. - XXVI, 424 lk. - Bibl. lk. 395-416. - Index lk. 417-424.

ISBN 90-04-14295-9

Märksõnad: Baltimaad/Eesti/Läti/Leedu/õigusjärglus/iseseisvus (pol)/inimõigused/kodakondsus/Venemaa

Kohaviit: 2-06-00330

HALDUSÕIGUS

Judicial lawmaking and administrative law / ed.: Frits Stroink, Eveline van der Linden. - Antwerpen ; Oxford : Intersentia, 2005. - XXVIII, 310 lk. - (*Ius commune europaeum* ; 52).

ISBN 90-5095-463-4

Märksõnad: haldusmenetlus/halduskohtud/halduskohtumenetlus/rahvusvahelised kohtud/Euroopa Liit/inimõigused/võimude lahusus/artiklikogumikud

Kohaviit: PL A/5854 ; 52

Kommenteeritud liikluseeskiri / komment. Lauri Koger. - 5., parand. ja täiend. tr. - Tallinn : Mats, 2005. - 183 lk. - Liiklusega seonduvad õigusaktid : seisuga 25. 10. 2005, lk. 175-181.

ISBN 9985-51-070-4

Märksõnad: liiklus/liikluseeskirjad/kommentaariid/Eesti

Kohaviit: 2-05-10488

Rozenberg, Joshua. Privacy and the press. - Oxford [etc.] : Oxford University Press, 2005. - XXV, 274 lk.

ISBN 0-19-928847-X

Märksõnad: ajakirjandus/ajakirjandusvabadus/meedia/sõnavabadus/privatsus/põhiõigused/Suurbritannia

Kohaviit: 2-05-08938

Volikogu liikme käsiraamat / Maaelu Arengu Instituut ; koost. Jüri Ginter. - 4., parand. ja täiend. tr. - Tartu : [Eesti Põllumajandusülikool] : Atlex, 2005. - 128 lk. - Bibl. lk. 126-128. - Märksõnad lk. 124-125. - Riigikohtu lahendid lk. 126.

ISBN 9985-855-20-5

Märksõnad: kohalikud omavalitsused/volikogud/töökorraldus/õigusaktid/käsiraamatud/Eesti
Kohaviit: 3-05-02878

RELIGIOONIÕIGUS

Leino, Pekka. Kirkon oikeudelliset normit : johdatus Suomen evankelis-luterilaisen kirkon oikeuteen. - Helsinki : Suomalainen Lakimiesyhdistys, 2005. - 205 lk. - (Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen julkaisuja. E-sarja ; 12).

ISSN 1458-0446

ISBN 951-855-245-2

Märksõnad: kirikuõigus/luterlik kirik/Soome/õigusnormid/põhiõigused/õigusloome
Kohaviit: PL A/5053 ; 12

RAHVUSVAHELINE ÕIGUS

Rosas, Allan. The legal status of prisoners of war : a study in international humanitarian law applicable in armed conflicts. - Reprint. - Åbo : Institute for Human Rights, Åbo Akademi University, 2005. - X, 523 lk.

ISBN 952-12-1571-2

Märksõnad: rahvusvaheline sõjaõigus/humanitaarõigus/sõjavangid/õiguslik seisund/dissertatsioonid

Kohaviit: 2-06-00268

Towards world constitutionalism : issues in the legal ordering of the world community / comp. and ed. by Ronald St. John MacDonald, Douglas M. Johnston. - Leiden ; Boston : Martinus Nijhoff, 2005. - XVIII, 968 lk.

ISBN 90-04-14612-1

Märksõnad: konstitutsionalism/õiguskord/terrorism/rahvusvahelised organisatsioonid/artiklikogumikud

Kohaviit: 2-06-00339

EUROOPA LIIDU ÕIGUS

European legal harmony : goals and milestones / Faculty of Law of the University of Tartu, Iuridicum Foundation ; ed.-in-chief Paul Varul ; ed. Peep Pruks ; tlk. Andres Aule, Kadri Kivistik, Mark Täht, Katrin Ärm. - Tartu : Iuridicum : Interlex, 2005. - 204 lk. - (Juridica International ; 10). - Bibl. joonealustes märkustes.

ISSN 1406-1082

ISBN 9985-870-20-4

Märksõnad: Euroopa Liit/õiguskord/õigusloome/seaduste kooskõlastamine/eraõigus/tsiviilõigus/Eesti/artiklikogumikud

Kohaviit: PE B/1875 ; 10

Laffranque, Julia. Euroopa Liidu õigussüsteem ja Eesti õiguse koht selles. - Tallinn : Juura, 2006. - 536 lk. - Valik tuntumaid EL õiguse alaseid väljaandeid ja kasulikke internetiaadresse lk. 525-529.

ISBN 9985-75-184-1

The legal system of the European Union and Estonian law, lk. 531-534.

Märksõnad: Euroopa Liit/õiguskord/õigussüsteemid/õiguskaitse/institutsioonid/
Eesti/kõrgkooliõpikud

Kohaviit: 2-06-01235

Õigusalane koostöö tsiviilasjades Euroopa Liidus : juhend juristidele / tlk. Euroopa Komisjon. - [Brüssel ; Tallinn] : Euroopa Komisjon, 2005. - 27 lk.

Vt. ka: <http://www.eurocivil.info/>

Märksõnad: Euroopa Liit/koostöö/rahvusvaheline eraõigus/õigusabi/juhendid

Kohaviit: 1-06-00630

RAHVUSVAHELINE ERAÕIGUS

Nurmela, Ilona ; Almann, Lauri ; Tuulas, Viktoria ; Vainomaa, Madis. Rahvusvaheline eraõigus. - 2., täiend. ja muudet. tr. - Tallinn : Juura, 2005. - 292 lk. - (Loengud). - Bibl. lk. 279-292. - Märksõnastik lk. 267-277.

ISBN 9985-75-185-X

Märksõnad: rahvusvaheline õigus/asjaõigus/pärimisõigus/võlaõigus/
perekonnaõigus/tsiviilkohtumenetlus/kõrgkooliõpikud/loengud

Kohaviit: 2-06-00759

Koostanud Maia Ruttu